

SÄKERHETSATABLAD

I enlighet med föreskrift 453/2010/EG

1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

Namnet på produkten

Artline PERMANENT MARKERS

EK-30, EK-50, EK-70, EK-90, EK-100, EK-110, EK-120, EK-130, EK-700, EK-107, EK-109

Kulörer: Svart, röd, rosa, blå, ljusblå, purpur, grön, gulgrön

Rekommenderad användning: Permanent märkning

Namnet på företaget

AB THURE BÜNGER

Bruksvägen 4

342 35 Alvesta

Telefon: 0472-453 50

Fax: 0472-453 63

e-mailadress till den person som

är ansvarig för detta säkerhetsdatablad: ulf.gustensson@bungers.se

Telefonnummer vid nödsituationer: 112, begär Giftinformation

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Fysikalisk fara: Brandfarliga vätskor. Kategori 2

H225: Mycket brandfarlig vätska och ånga

Hälsofara:: Allvarliga ögonskador/ögonirritation. Kategori 1

H318: Orsakar allvarliga ögonskador

2.2 Märkning enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Faropiktogram

Signalord: Fara

Faroangivelser

Mycket brandfarlig vätska och ånga

(H225)

Orsakar allvarliga ögonskador

(H318)

Skyddsangivelser - förebyggande

Får inte utsättas för gnistor/öppen låga/heta ytor- Rökning förbjuden

(P210)

Får inte komma i kontakt med ögonen

(P262)

Undvik att inandas ångor

(P261)

Tvätta händerna noga efter användning

(P264)

Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen (normal ventilation tillräckligt)

(P271)

Undvik utsläpp till miljön

(P273)

Använd skyddshandskar/skyddskläder//ögonskydd/ansiktsskydd (ej nödvändigt vid normalt bruk)

(P280)

Skyddsangivelser-Åtgärder

Vid brand: Släck branden med pulver, skum eller koldioxid. Använd inte vatten med hård stråle (i lager)

(P370+P378)

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsatt att skölja.

(P305+P351+P338)

Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp

(P337+P313)

VID HUDKONTAKT: Tvätta mycket med tvål och vatten.

(P302+P352)

Vid hudirritation: Sök läkarhjälp

(P332+P313)

VID FÖRTÄRING: Skölj munnen omedelbart. Sök läkarhjälp vid obehag.

(P301+P330+314)

VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att hen vilar i en ställning som underlättar andning.

(P304+P340)

Utfärdandedatum: 15-05-28 Artline PERMANENT MARKERS

EK-30, EK-50, EK-70, EK-90, EK-100, EK-110, EK-120, EK-130 EK-700EK-107, EK-109

Kulörer: Svart, röd, rosa, blå, ljusblå, purpur, grön, gulgrön

Skyddsangivelser-Förvaring

Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten.

(P403+P233)

Skyddsangivelser-Avfall

Förbrukade pennor hanteras som blandat avfall.

(P501)

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Ämne/Blandning:

Blandning

Ämne	CAS - nr	EG - nr	Vikt - %	Klassificering enligt 1272/2008/EG	
				Faroklass	Faroangivelser
Etanol	64-17-5	200-578-6	50 – 65	Brandfarlig vätska 2	H225
Propan-1-ol	71-23-8	200-746-9	5 – 15	Brandfarlig vätska 2 Allvarlig ögonskada 1 STOT. SE.3	H225 H318 H336
Etyllaktat	97-64-3	202-598-0	10 – 20	Brandfarlig vätska 3 Allv. ögonskada/irr. 1 STOT. SE.3	H226 H318 H335
Bensylalkohol	100-51-6	202-859-9	1 – 10	Akut tox. 4	H302+H332

Faroangivelser i klartext för ingående ämnen finns under punkt 15.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Frisk luft, vila. Vid bestående obehag: Sök läkarhjälp.

Hudkontakt: Tvätta med tvål och vatten. Vid hudirritationer/utslag eller annat obehag: Sök läkarhjälp.

Kontakt med ögon: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp.

Förtäring: Skölj munnen omedelbart. Vid bestående obehag: Sök läkarhjälp.

5. ÅTGÄRDER VID BRAND

Lämpliga släckmedel: Koldioxid, pulver eller skum.

Ej lämpliga släckmedel: Hård vattenstråle.

Specifik släckningsmetod: Inledande släckning med koldioxid, pulver eller skum. Om elden sprider sig, släck med stora mängder vattendimma. Släpp inte ut släckvatten till ytvatten.

6. ÅTGÄRDER VID SPILL / OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Torka upp med papper eller trasa. Sprid inte i miljön.

7. HANTERING OCH LAGRING

Hantering: Sörj för god ventilation.
Undvik kontakt med ögon, hud och kläder.
Rök inte när produkten används.

Lagring: Förvaras väl tillslutet, torrt och svalt.
Hålls åtskilt från antändningskällor. Skyddas mot solljus.
Förvaras oåtkomligt för barn.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER

Nivågränsvärden för arbetslokal:

Etanol;	1 000 mg/m ³ luft
Propan-1-ol	150 mg/m ³ luft
Etyllaktat;	25 mg/m ³ luft
Bensylalkohol;	saknas.

Begränsning av exponering: Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med ögonen och upprepade hudkontakter.

Personligt skydd: Bedöms ej vara behövligt vid normal användning men använd skyddsglasögon vid risk för kontakt med ögonen.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Lättflytande färg med svag lukt av lösningsmedel.

Flampunkt: ca 17 °C

Täthet: 0,9-1,0 g/cm³

Färgen är olöslig i vatten.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet: Stabil vid normal hantering.

Förhållanden som ska undvikas: Eld, hög temperatur, direkt solljus.

Ämnen som ska undvikas: Starkt oxiderande ämnen.

Farliga sönderdelningsprodukter: Koloxid och koldioxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Resultat från djurförsök:

Akut toxicitet

Etanol	LD ₅₀ oralt råtta:	7 060 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	20 000 ppm/10h
Propan-1-ol	LD ₅₀ oralt råtta:	1 900 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	4 000 ppm/10h
	LD ₅₀ dermalt kanin:	6 700 mg/kg
Etyllaktat	LD ₅₀ oralt råtta:	> 2 000 mg/kg
	LD ₅₀ dermalt kanin	> 5 000 mg/kg
Bensylalkohol	LD ₅₀ oralt råtta:	1 610 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	4 200 ppm/4h

LD₅₀ är den dos varvid 50 % av försöksdjuren dör.

LC₅₀ är den koncentration i inandningsluften varvid 50 % av försöksdjuren dör.

Påverkan människa (blandningen)

Allvarlig ögonskada/ögonirritation: Kategori 1 Orsakar allvarliga ögonskador

Cancerfara: Produkten innehåller inte någon komponent som bedöms som carcinogen för människa av IARC, ACGIH, EPA, EU eller NTP.

Övrigt:

Inandning: Kan orsaka irritation i luftvägarna. Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Hudkontakt: Avfettar huden, sveda

Ögonkontakt: Orsakar allvarliga ögonskador.

Förtäring: Kan ge illamående.

12. EKOTOXIKOLOGISK INFORMATION

Propan-1-ol: LC₅₀ fisk 96h: 640 mg/l. Art: Pimephales promelas
IC₅₀ alger 72h: 38 mg/l

Bensylalkohol: LC₅₀ fisk 96h: 10 mg/l. Art: Solabborre
IC₅₀ alger 72 h: 100 mg/l

Etyllaktat: Data saknas

Etanol, propan-1-ol, etyllaktat och bensylalkohol är biologiskt nedbrytbara.

13. AVFALLSHANTERING

Förbrukade pennor hanteras som blandat avfall. Vid kassationer av större partier kontaktas kommunens miljöförvaltning för anvisningar.

Undvik spridning till grundvatten, vattendrag och avloppssystem

14. TRANSPORTINFORMATION

INTERNATIONELLA FÖRESKRIFTER

Väg: Transporter i enlighet med RID, ADR etc.
Sjö: Transport i enlighet med IMDG Kod
Flyg: Transport i enlighet med ICAO-TI/IATA-DGR

UN-nr: 1210
UN klass: 3
UN packing group: II
Fraktbenämning: Tryckfärg, brandfarlig

15. GÄLLANDE BESTÄMMELSER

Klassificering av ingående ämnen med faroangivelser i klartext

CLP 1272/2008/EG

Etanol

Faroklass & kategori: Brandfarliga vätskor, kategori 2
Piktogram: GHS02
Signalord: Fara
Faroangivelse: H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

Propan-1-ol

Faroklass & kategori: Brandfarliga vätskor, kategori 2
Ögonirritation, kategori 1
STOT. SE. 3 – enstaka exponering
Piktogram: GHS02, GHS07, GHS05
Signalord: Fara
Faroangivelse: H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga
H318 Orsakar allvarliga ögonskador
H336 Kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

Etyllaktat

Faroklass & kategori: Brandfarlig vätska, kategori 3
Ögonirritation, kategori 1
STOT. SE. 3 – enstaka exponering
Piktogram: GHS02, GHS07, GHS05
Signalord: Fara
Faroangivelser: H226 Brandfarlig vätska och ånga
H318 Orsakar allvarliga ögonskador
H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna

Bensylalkohol

Faroklass & kategori: Akuttoxicitet-Oral, kategori 4
Akuttoxicitet-Inhalation, kategori 4
Piktogram: GHS07
Signalord: Varning
Faroangivelser: H302 Skadligt vid förtäring
H332 Skadligt vid inandning

16. ÖVRIG INFORMATION

Den rekommenderade användningen av pennorna bedöms inte innebära någon hälsofara vid inandning eftersom bläcket är uppsuget i tampong och exponeras mot luften genom den indränkta tampongspetsen vars yta är liten vilket innebär att avgången av lösningsmedel till luften är mycket låg. Risken för hälsofara vid förtäring är också liten eftersom pennan måste brytas upp för att nämnvärd bläckmängd ska kunna sväljas. En penna innehåller endast 1,6 - 19 gram bläck (mängd beroende på modell) varav andelen etanol är störst. Den mest påtagliga risken innebär en beröring av ögonen med tampongspetsen vilket kan medföra en allvarlig ögonskada.

EG RoHS Direktiv (2002/95/EG) och ELV Direktiv (2000/53/EG):

Dessa produkter innehåller inte bly, kvicksilver, kadmium, sexvärt krom, polybromerade bifenyler (PBB) eller polybromerade difenyletrar (PBDE).